Moody´s nam je, očekivano, smanjio kreditni rejting. Usprkos povećanju poreznih stopa planirani porezni prihodi nikako da dostignu proračunom predviđenu razinu. Gospodarstvo klizi, a nezaposelnost raste. „Leteća vatrogasna brigada“ pokušava kontrolirati „požare“ svjesna da već tinja na mnogo drugih mjesta. Vatrogasne mjere povećavaju enatropiju društvenog, pa samim time, i gospodarskog sustava. Kad neznaš gdje ideš svaki put će te odvesti negdje drugdje.

Sustav je skup međusobno povezanih elemenata. Svaki element djeluje na entropiju sustava. Neki od njih dramatično mjenjaju mehanizam funkcioniranja sustava što rezultira reformama. Problemima sustava, u odgovornim zemljama, pridaje se najveća moguća pažnja. Tako se odnosni subjekt, u ovom slučaju država, priprema kako bi učinkovito reagirala na eksterni šok. Drugim riječima, razvijene zemlje upravljaju procesima, oni im se ne događaju. Prisutna depresija, koja traje godinama, pokazuje i dokazuje da se problemima sustava, bez obzira da li se radi od gospodarskom ili nekom drugom sustavu, nitko u Hrvatskoj sustavno ne bavi.

Slijedeća tri problema, koji dominiraju hrvatskom scenom, to transparentno dokazuju.

Prvi slučaj odnosi se na ponuđeni 50%-tni diskont ukoliko prekršajnu kaznu platite na licu mjesta. Jedan je političar to slikovito uporedio s propagandnom akcijom nekih trgovaca „plati jedan dobiješ dva“. Zagovornici prijedloga ukazuju da i u Velikoj Britaniji postoji popust ukoliko ste krivo parkirali. Međutim, pitanje koje se nameće u ovom slučaju glasi: da li su fiskalni razlozi donošenja sankcija u prekršajnim zakonima ili se prekršajnim zakonima želi uvesti red? Ukoliko se neka činidba naziva prekršajem tada je prekršitelj narušio dogovoreni red, pa je, prema tome, obvezan da snosi sankcije. Drugim riječima, da li će diskont smanjiti ili povećati broj prekšaja. Uzmimo primjer nepropisnog parkiranja. Često smo svjedoci da neodgovorni vozači parkiraju svoga ljubimca na mjestima koja ugrožavaju normalno odvijanje javnog prometa. Jasno da je to prekršaj, koji, nedaj Bože, može imati znatne materijalne i ine štete. Ukoliko je predlagaču zakona cilj da se odnosni zakon uredno poštuje od strane građana, tada nije rješenje u diskontu, već u povećanju kazne kako bi se djelovalo preventivno. Zamislimo što bi se dogodilo da se iznos kazne udeseterostruči i da se se za taj novac zaposle djelatnici koji bi kontrolirali provođenje relevantne zakonske norme. Jasno, taj i takav pristup zahtjeva preispitivanje postojeće politike fiskalizacije javnih površina, s jedne strane, i, s druge strane, primjerenu organizaciju, sukladno kupovnoj snazi građana, saobraćaja u mirovanju.

Drugi slučaj odnosi se na nesretnu najavu oporezivanja nekretnina, posebno onih koje se ne koriste. Ovom prilikom neću govoriti o pogubnim učincima najavljenog poreza na nekretnine, jer

sam o tome, na ovim stranicama, pisao u više navrata. Ono što želim naglasiti jest izjava ministra Linića kako je potrebno dodatno oporezivati one nekretnine koje nisu u gospodarskoj funkciji. Drugim riječima, vlasnici nekretnina iz objesti ne koriste nekretnine u poslovne svrhe i tako, namjerno, smanjuju svoj ionako mali dohodak. Priznat ćete djeluje prilično neuvjerljivo. Međutim, pravi razlog najavljenog opoezivanja nekretnina izvan gospodarske funkcije predstavlja priznanje, zapravo implicitnu nemoć poreznih vlasti da identificiraju iznajmljivače nekretnina „na crno“ koji tako izbjegavaju poreznoj obvezi. Drugim riječima, ukoliko niste u stanju naplatiti porezni namet na iznjmljenu nekretninu najavite snažnije oporezivanje nekretnina koje su izvan gospodarske funkcije. Nije samo porezna administracija nemoćna, cijela državna uprava „boluje“ od nedovoljne učinkovitosti kao što to pokazuje naš treći slučaj.

Treći slučaj je novi Zakon o strateškim ulaganjima. Cilj Zakona je, kako nas uvjeravaju njegovi predlagači, da se dinamiziraju veće investicije (više od 150 milijuna kuna), jer, prema njihovom iskazu, procedure propisane postojećim važećim zakonima onemogućuju njihovu realizaciju. Ovo zahtjeva dodatna pojašnjenja. Predlagači Zakona kazuju nam kako je postojeći zakonodavni okvir neprovediv, kao da nam je netko, tko?, drugi nametnu važeću zakonsku regulativu. Ovom svakako valja pridodati i preuzeta rješenja iz EU koja smo prihvatilim tijekom procesa pregovaranja. Zbrojimo li ova dva izvora zakonske regulative možemo reći, kako tvrde predlagači, da postojeći zakonodavni okvir ne funkcionira. Drugim riječima, doneseni zakoni se ne provode, što znači, dakle, važi bezakonje. I sada se pojavljuje vlast, koja je predlagač zakona, koja traži ovlasti po posebnom zakonu kako bi mogla učinkovito supstituirati određene zakonske propise i diskrecionim mjerama „pomoći“ invesitorima da ulažu svoj kapital. Dakle, novim Zakonom o strateškim ulaganjima stavljamo van snage dio pravnog sustava i rješenja prenosimo na izvršnu vlast koju servisira, to valja posebno naglasiti, državna birokracija. Da li je potrebno reći da se radi o visokorangiranim birokratima koji su došli na odnosne pozicije voljom upravo te vlasti. Teško mi je zamisliti da je Zakon o strateškim ulaganjima rješenje za nepostojanje koncepcije i strategije razvoja hrvatske države. Još mi je manje vjerojatno da je to put koji će nam ostale članice EU prihvatiti kao mogući put izlaska iz krize. Nije nevažna ni činjenica da je u tim i takvim slučajevima, u najmanju ruku, izgubljena svaka bitka onih koji su, temeljem „blagoslova“ vlasti, gubitnici. Drugim rijčeima, postavlja se pitanje tko će štititi eventualne gubitnike nastale diskrecionim odlukama demokratski izabrane vlasti? Ne treba gubiti iz vida da su presedani obično, usprkos dobrim namjerama, put u pakao.